C26

Nederkouter tussen de Bagattenstraat en de Kortrijksepoort-straat (of omgekeerd)

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

± 1918

Eind v/d Nederkouter

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De tijd dat er nog rode lichten stonden

Zeer goed bewaard gebouw van 1842. Het huis ernaast is afgebroken en de rooilijn is verplaatst om een bredere weg te kunnen aanleggen.

Toen de stad in 1989 nog 15 v/d 100 stadsuurwerken had uit 1851 werd dit project opgedoekt (zie ook 3 dia's verder).

Ook hier vanaf het kruispunt De Spriet was het gedaan met op straat te lopen. Op de gemeenteraad van 15 sep. 1865 besluit men er voetpaden aan te leggen tot het St.-Pieters-plein. Lopend water was er niet in de huizen. Dagelijks was men genoodzaakt water te gaan halen aan de pomp op het kruispunt.

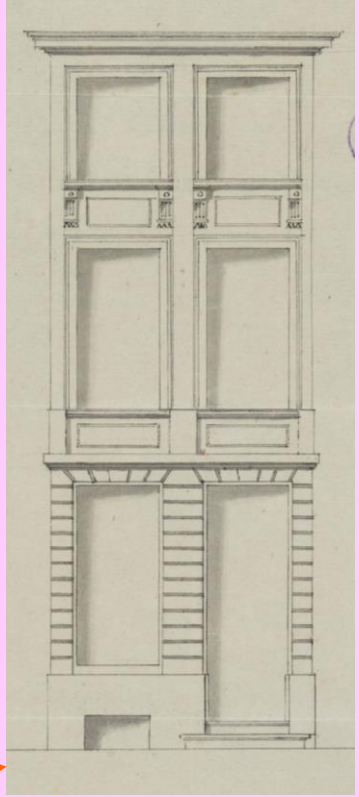

Er stond vermeld op de tekening dat dit huis stond aan de Kortrijksepoortstraat - St.-Kwintensberg - Nederkouter. Dit moet het hoekhuis kant St.-Kwintensberg zijn. Is het ooit zo verwezenlijkt? Geen idee. Op de kaart van 1855 stonden er 2 huisnummers. Op de foto rechts staat het huisnr 85. Foto moet circa 1916 zijn genomen. Later is de straat daar verbreed en werd het huis afgebroken en bij de nieuwbouw kwamen 3 appartementen en op het gelijksvloer een winkel. Heden nachtwinkel.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

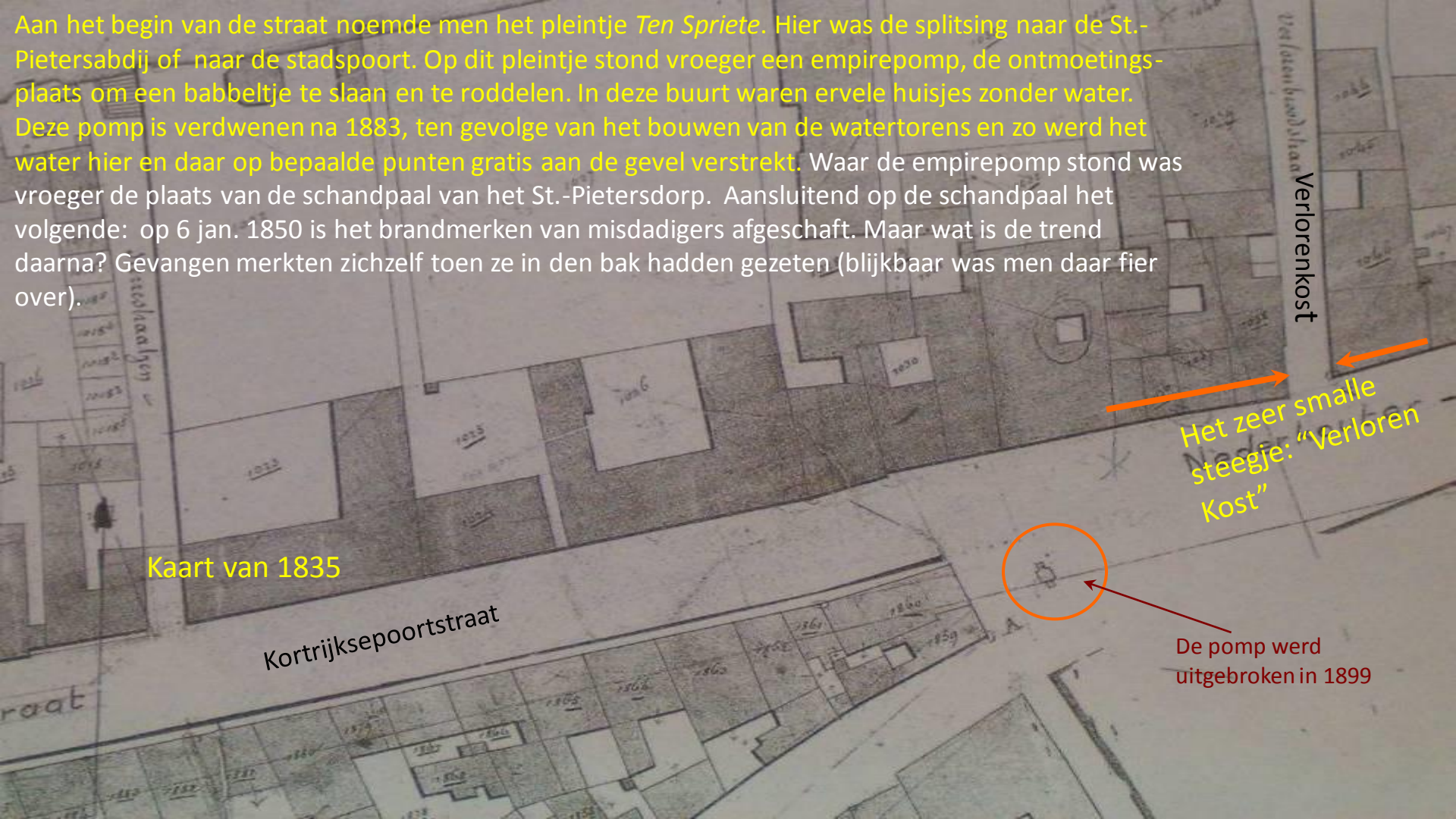
Aan het begin van de straat noemde men het pleintje *Ten Spriete*. Hier was de splitsing naar de St.-Pietersabdij of naar de stadspoort. Op dit pleintje stond vroeger een empirepomp, de ontmoetingsplaats om een babbeltje te slaan en te roddelen. In deze buurt waren ervele huisjes zonder water. Deze pomp is verdwenen na 1883, ten gevolge van het bouwen van de watertorens en zo werd het water hier en daar op bepaalde punten gratis aan de gevel verstrekt. Waar de empirepomp stond was vroeger de plaats van de schandpaal van het St.-Pietersdorp. Aansluitend op de schandpaal het volgende: op 6 jan. 1850 is het brandmerken van misdadigers afgeschaft. Maar wat is de trend daarna? Gevangen merkten zichzelf toen ze in den bak hadden gezeten (blijkbaar was men daar fier over).
Verlorenkost
Het zeer smalle steegje: "Verloren Kost"
Kaart van 1835
Kortrijksepoortstraat
De pomp werd uitgebroken in 1899

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

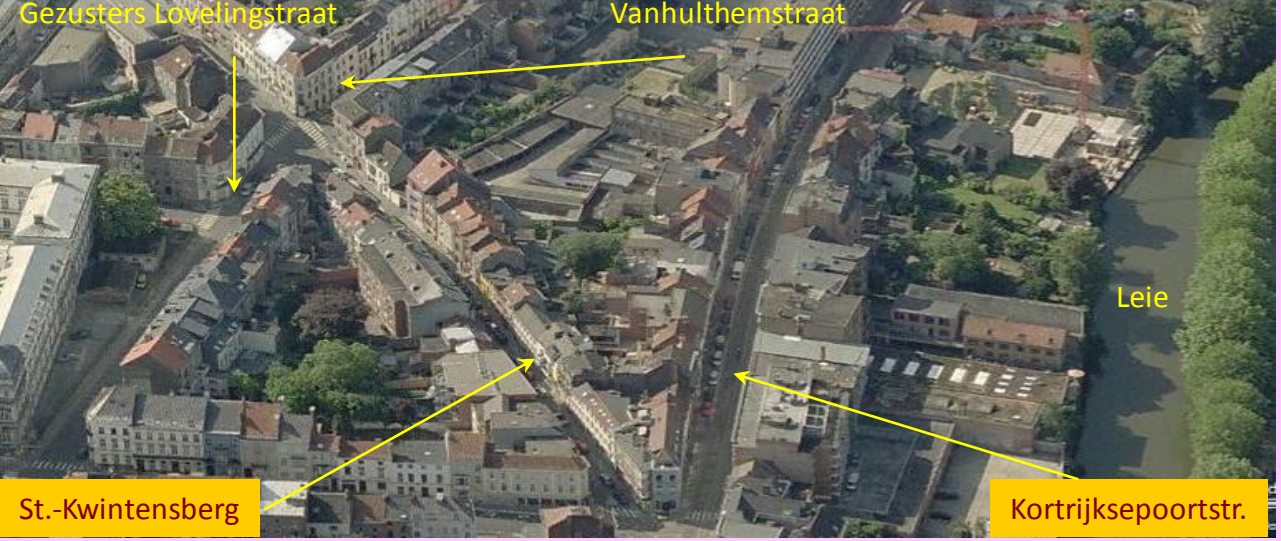

Wat is dat allemaal, zal je waarschijnlijk denken. Dit is ook een stukje Gentse geschiedenis. Heden is het juiste uur kennen vanzelfsprekend. In 1853 besloot de gemeenteraad 100 wijzerplaten te installeren op straatlantaarns op goed zichtbare plekken verspreid in de stad. Het was immers belangrijk voor het werkvolk om te weten hoe laat het was en voor de bazen opdat het werkvolk op tijd op het werk zou zijn. Meer dan 130 jaar verzorgde 'de stad' de uurwerken.

PS. Het allemaal aan elkaar koppelen van de uurwerken was een uitvinding van de Gentenaar Karel (Charles) Nolet in 1851. De chauvinisten die de Fransen zijn beweren dat hen die uitvinding toekomt. Maar dat sloeg enkel op de verlichting van de wijzerplaten.
Nolet woonde in de Mageleinstraat en mocht bij wijze van proefproject een wijzerplaat plaatsen op een straatlantaarn op de hoek v/d Mageleinstraat en de Bennesteeg geregeld door een moederklok opgesteld in zijn woning, Mageleinstraat 23,

In 1989 verdwenen de laatste wijzerplaten uit het Gentse straatbeeld.

NEDERKOUTER,

Zie op Kouter.

Staat reeds vermeld in de *Stadsrekening* van 1322, blz. 851 en in het Poorterboek van Gent van 1480-81, en in het Resolutieboek van 1568, fol. 20, lezen wij : « Nedercouter, van den Spriete totter Ketelpoorte ».

SPRIETE, TEN,

was het pleintje waar de Nederkouter, de Kortrijkschestraat en de O. L. Vrouw St Pieterstraat scheiden. In de Middeleeuwen stond hier een groote boom, zooals men zien kan op het Panoramisch Zicht van 1534. Daarna werd hier een pellerijn of schandkaak gesteld, waar de misdadigers van Sint-Pieters te pronk werden gesteld. In 1810 liet de regeering aldaar eene pomp oprichten, die de stedelijke regeering weer liet afbreken in 1899.

Naar een standaardtijd in de 19e eeuw
De stadsuurwerken moesten dringend worden gelijk gezet!

Heuvelpoort

Na de industriële revolutie drongen steeds meer maatschappelijke groepen aan op een exactere tijdmeting. De mediane tijd was voor hen niet toereikend, omdat die afhankelijk was van waar een plaats zich bevond. Gezien de wereld door nieuwe transport- en communicatiemiddelen steeds kleiner werd, waren al die interregionale tijdsverschillen een groeiend probleem.

In de eerste helft van de eeuw kwamen spoorwegen, telegrafiekantoren en de Posterijen die zijn postkoetsen op een strak tijdsschema wilde laten rijden, verlegen te zitten om een uniforme tijdmeting. Hoe moest men anders een behoorlijke dienstregeling organiseren? Daarom kozen de Britten in 1847 voor hun standaardtijd, GMT genoemd. Andere landen volgden deze referentie mits een correctie volgens de breedteligging. Zo werd de dienstregeling niet mogelijk gemaakt door het bestaan van een accurate tijdmeting, maar werd een dergelijke tijdmeting geforceerd door de dienstregeling.

De uurwerken van de spoorwegen werden landelijk gelijk gezet in 1851. De stadsklokken dienden dan ook stilaan te volgen om chaos te vermijden en de regionale tijden verdwenen.

In Gent kwam de eerste wijzerplaat op een lantaarn op de hoek

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Deze hoek van het huis is nog bestaande en vormt nu het hoekhuis van de nieuwe Verlorenkost

De Verlorenkost

Het begin van de Kortrijksepoortstraat en de Verlorenkost voor de eeuwwisseling. Het brugje was juist breed genoeg om er een koets te kunnen laten overrijden. Op 24 mei 1851 wou het stadsbestuur deze weg verbreden maar door gebrek aan geld zal men nog 50 jaar moeten wachten.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

VERLORENBROODSTRAAT,

loopt van Nederkouter tot Coupure links. Ziehier wat Steyaert hieromtrent schreef : « Achter de huizen van het Bijlokestraatje is de oever der Lei, die men *den verloren kost* noemt : deze plaats vormde eertijds twee eilandekens, door die rivier bespoeld, welke in 1754 bij het maken van *'t verloren kost* of *St-Pietersbrugsken* met dezen oever werden vereenigd ».

« Rue des Pains perdus », vertaalt het Reglement van 1812.

Voor Verlorenkost Zie

ook C5

VERKENSSTRATE

was de vroegere naam (1549) van het straatje dat ook genoemd werd Stekelsaarde (1377) of St Pietersstraatje, en dat thans gansch gewijzigd de Verlorenbroodstraat is geworden, sedert het Reglement van 1812 waarin men leest dat die straat loopt van : la rue Basse des Champs à la rue du Pain perdu (Verlorenbroodstraat).

Kruispunt
Kortrijksepoortstr.
Nederkouter

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Nogmaals 2 foto's van de Verlorenkost. In het verleden was dit straatje een onbelangrijk steegje. Juist belangrijk genoeg om water uit de toen propere Leie (?) te halen en er de was mee te doen.
Pas bij het graven van de Coupure rond 1750 heeft men een brug gelegd over de Leie aan de Verlorenkost, om een andere brug af te breken, die de belangrijke scheepvaart zou hinderen ter hoogte van de Zoutstraat (zijstraatje van de Nederkouter) zie ook C5 voor de Leiekant v/d Verlorenkost.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1895?

Kruispunt, Kortrijksepoortstr. Nederkouter Plateaustr. en de Verlorenkost.

Kijk dat toestelletje moest de gemoederen bedaren

Het volk op de foto was verdeeld in twee kampen en beide groepen deden hun werk. De enen protesteerden en de anderen moest erop kloppen. We zijn in de woelige jaren ‘70.

Deze mannekes konden geen lang haar verdragen en deze groep had iets tegen kort haar.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Blijkbaar is het altijd een fietswinkel geweest

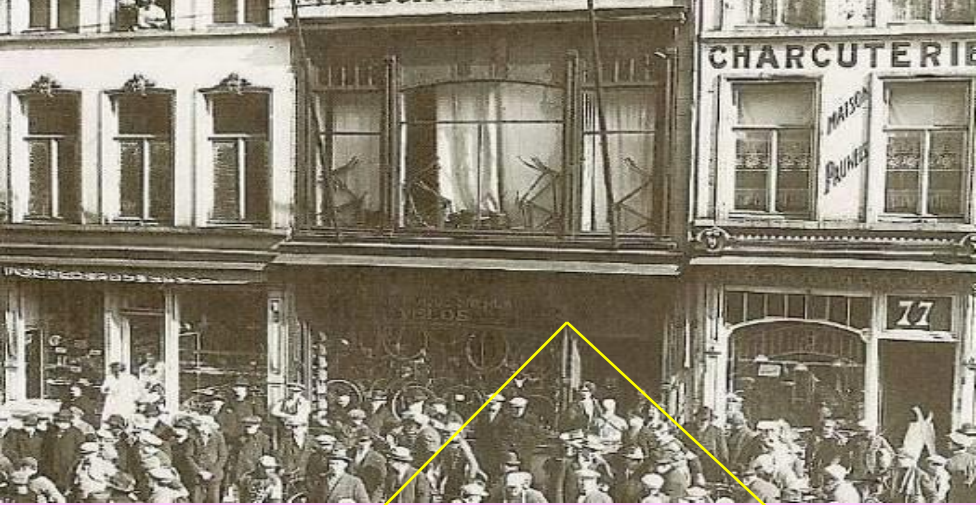

Herken jij nog iets? Voor de aanleg v/d Plateaustraat rond 1880 moest men een ganse arbeiderswijk afbreken (Batavia en beluik en de wijk het “Kaleitje” enz.). Dit was het laatste huisje dat bleef staan om de Plateaustraat aan te leggen want daar moesten statige herenhuizen komen i.p.v. arbeidershuisjes.

Einde v/d Nederkouter zegt men nu. Maar 150 jaar geleden zou men zeggen aan “Den Spriet”. Rond 1810 stond er op de Spriet een pomp, deze werd weggenomen na 1890. Hier de splitsing naar het St.-Pietersplein of naar de Kortrijksepoort.

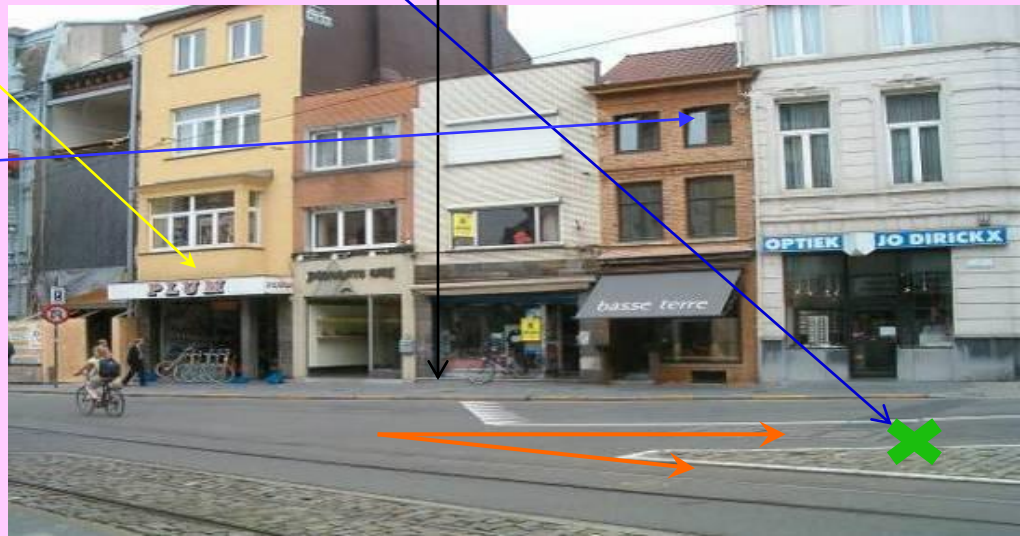

Nederkouter

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Nederkouter

KOUTER, NEDER-,

van de Ketelpoortbrug tot de Kortrijkschestraat.

Ook Sint-Pieters Nederkouter genoemd, omdat hij tot vóór 1795 in Sint-Pietersdorp lag. Die straat lag onder of neder dan de Kouter ; vandaar haar naam.

Nederkouter in de jaren zeventig en heden

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Volgende dia gaat nogmaals over deze bouwplaats. In 1956 werden grote bouwactiviteiten uitgevoerd. En in ± 2010 nog-maals.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Nederkouter

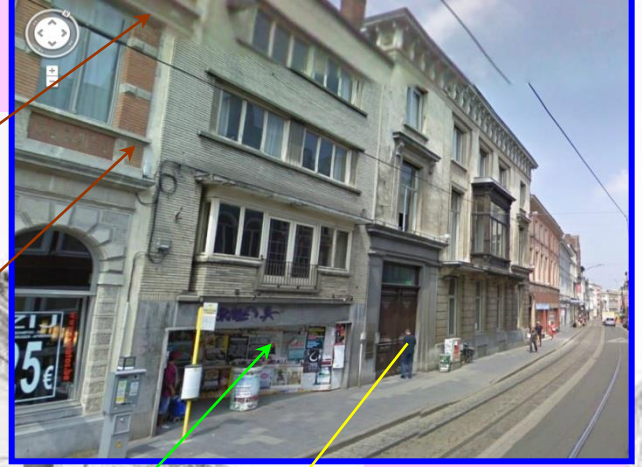

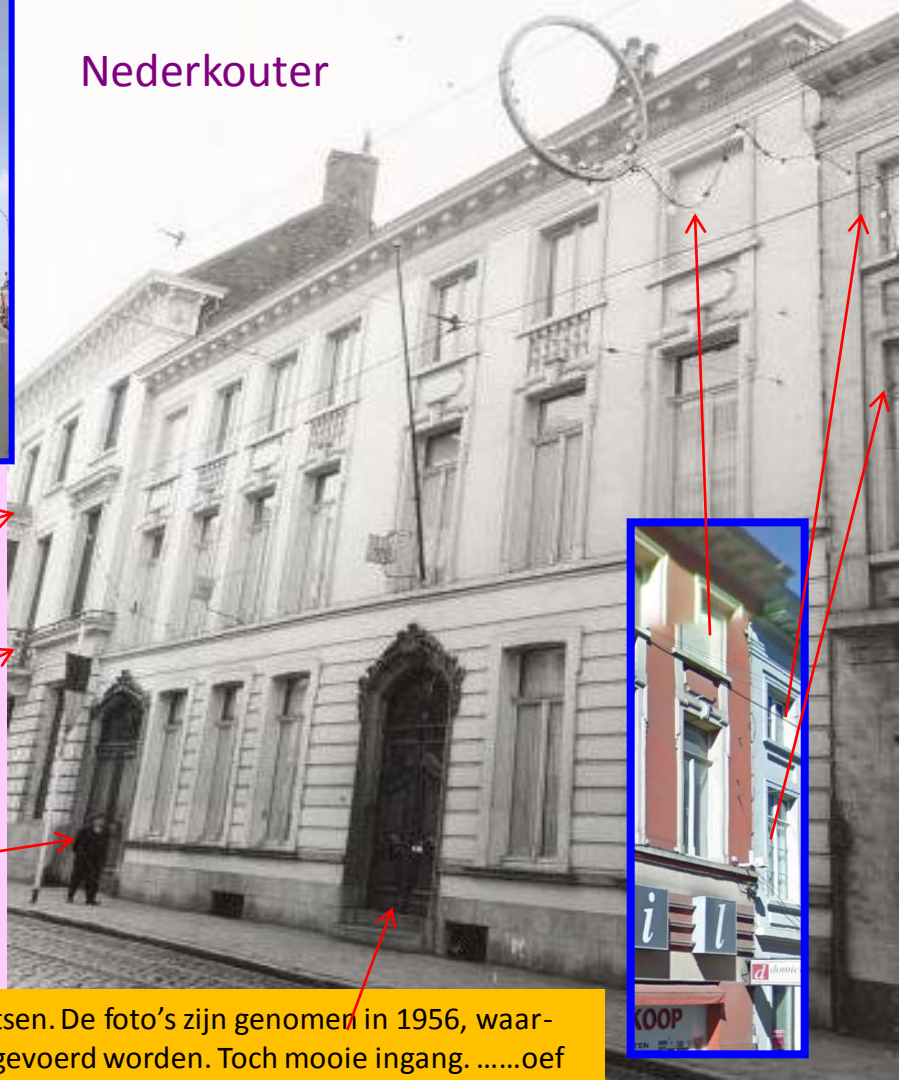

Nooit gedacht dat ik eens deze foto's zou kunnen plaatsen. De foto's zijn genomen in 1956, waarschijnlijk voor de grote verbouwingen die moesten uitgevoerd worden. Toch mooie ingang. ……oef

Veel denkwerk gehad om de Witte Olifant te plaatsen. Achteraf is het allemaal gemakkelijk. Het huis stond naast een poort en de huidige situatie van de poort en beton in de bouw kon ik nog aanwijzen, ook het smeedwerk voor het raam klopte ook.

Wat heeft men gedaan? Zeer simpel van de rechthoekige ramen hebben ze 3 boogramen gemaakt. Het plakwerk werd egaal gemaakt. Het smeedwerk voor de 3 ramen kon men niet plaatsen omdat het kleinere ramen waren. Met wat gezichtsbedrog is dit opgelost met een constructie voor te plaatsen.

Nederkouter

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

ZOUTSTRAATJE

van den Nederkouter tot de Leie.

De oorsprong van den naam is ons onbekend. De naam komt voor in het Reglement van 1812.

BERRIESTRAETJE.

Was weleer de naam van het Zoutstraatje ; ontleende waarschijnlijk zijn naam aan de granen die men er loste.

KOUTER, NEDER-,

van de Ketelpoortbrug tot de Kortrijkschestraat.

Ook Sint-Pieters Nederkouter genoemd, omdat hij tot vóór 1795 in Sint-Pietersdorp lag. Die straat lag onder of neder dan de Kouter ; vandaar haar naam.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Nederkouter vroeger St.-Pieters Nederkouter genoemd

School Het instituut van Gent

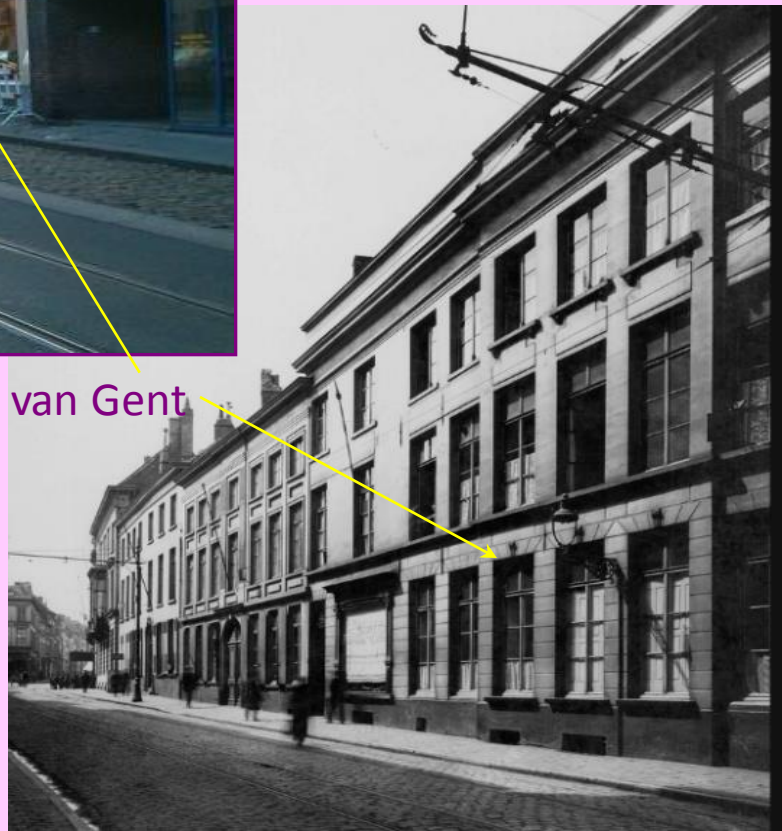

Nederkouter

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Nrs 36 38 40 in 1958 recht t.o.v. de Bagat-ten-straat

Nederkouter

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Einde van C26.
Zie meer over de Nederkouter op C5, of ga naar C28 voor de Bagatten-Jeruzalem-Pollepelstraat en Liesbetsteeg

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Beste, wij zijn geen bedrijf dat men dagelijks contacteert. Voor ons is het van belang **www.sint-pietersdorp.be** door te geven aan vrienden en ook **E23** erbij te vermelden zodat zij onmiddellijk hun straat kunnen aanklikken. Zalig toch!